

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya)

21. Το καθοδηγητικό κείμενο (21. Peṭakopadesapāṭi)

4. Τέταρτο επίπεδο της διερεύνησης των ομιλιών
(4. Suttavacayacatutthabhūmi)

[Pe 4, PTS 74-80]

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

21. Το καθοδηγητικό κείμενο

4. Τέταρτο επίπεδο της διερεύνησης των ομιλιών

40. Εκεί ποια είναι η διερεύνηση της ομιλίας;

Εκεί με τις καλές νοητικές καταστάσεις και τις φάυλες νοητικές καταστάσεις εξετάζεται καλά από την αρχή ως το τέλος. Τι λοιπόν αυτή η ομιλία ξεκίνησε... κ.λπ... με εκείνες τις ομιλίες μαζί με τα συναφή νοήματα συνδέεται ή δεν συνδέεται;

Όπως ο Ευλογημένος τις νοητικές μολύνσεις στην αρχή εκεί διδάσκει. Τι διδάχθηκε; Η εγκατάλειψη εκείνων των νοητικών μολύνσεων ή όχι διδάχθηκε, πρέπει να εξεταστεί. Αν δεν διδάχθηκε από τον Ευλογημένο η εγκατάλειψη εκείνων των νοητικών μολύνσεων, οι καλές νοητικές καταστάσεις πρέπει να αναζητηθούν όπου εκείνα τα φάυλα πηγαίνουν στην εγκατάλειψη. Αν αναζητώντας δεν βρίσκει. Εκεί οι φάυλες νοητικές καταστάσεις πρέπει να αποσυρθούν και να ερευνηθούν, η ομιλία που οδηγεί στη μόλυνση, αν οι νοητικές μολύνσεις αποσύρονται. Ή αυτά που δεν δίνουν, εκεί πρέπει να εξεταστούν οι νοητικές καταστάσεις της ευγενούς οδού, αν σε εκείνα τα επίπεδα οι νοητικές μολύνσεις πηγαίνουν στην εγκατάλειψη ή δεν πηγαίνουν.

Όσες όμως νοητικές μολύνσεις διδάχθηκαν. Δεν διδάχθηκαν τόσες ευγενείς διδασκαλίες. Όπου οι νοητικές μολύνσεις πηγαίνουν στην εγκατάλειψη, εκεί όποιες νοητικές μολύνσεις δεν συνδέονται με το αντίθετο των ευγενών διδασκαλιών, αυτές πρέπει να αποσυρθούν, αν αποσυρόμενες δίνουν σύνδεση. Εκεί έτσι πρέπει να ερευνηθεί. Δύο ή τρεις ή περισσότερες νοητικές μολύνσεις με μία ευγενή οδό πηγαίνουν στην εγκατάλειψη. Αν έτσι ερευνώντας δίνει σύνδεση, εκεί πρέπει να εξεταστεί. Μέσω της διαδοχής ή μέσω της συμφωνίας με τον κανόνα, το νόημα της ομιλίας και το μη-νόημα. Ή αυτό που δεν είναι δυνατόν να αναλυθεί η ομιλία, δεν πρέπει να αμφιβάλλει κανείς για την ομιλία. Έτσι όπως στην αρχή υπάρχουν οι καλές νοητικές καταστάσεις. Όποιες νοητικές μολύνσεις, αυτές πρέπει να εγκαταλειφθούν. Αυτές πρέπει να εξεταστούν. Είτε πρώτα το καλό είτε μέσω του αντίθετου είτε πρώτα η διδασκαλία, ούτε λιγότερα ούτε περισσότερα πρέπει να κατανοηθούν. Όπως το πρώτο ξεκαθάρισμα, για ποιες τώρα νοητικές μολύνσεις ποιες ευγενείς διδασκαλίες διδάχθηκαν, αυτές οι νοητικές μολύνσεις με αυτές τις ευγενείς διδασκαλίες εγκαταλείπονται ή δεν εγκαταλείπονται, πρέπει να διερευνηθεί. Αν εξεταζόμενες συνδέονται, πρέπει να γίνουν αποδεκτές. Αν όμως δεν συνδέονται, όποιες νοητικές μολύνσεις είναι χωρίς αντίθετο, αυτές οι νοητικές μολύνσεις δεν πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω. Και όποιες ευγενείς διδασκαλίες είναι αντίθετες, αυτές οι ευγενείς διδασκαλίες πρέπει να αποσυρθούν. Διότι οι ευγενείς διδασκαλίες δεν πηγαίνουν στην εγκατάλειψη των νοητικών μολύνσεων του μη-επιστρέφοντος, ούτε οι ευγενείς διδασκαλίες οδηγούν στην εγκατάλειψη όλων των νοητικών μολύνσεων. Όπως η καλή φιλικότητα και η φάυλη λαγνεία, αλλά δεν είναι ότι η καλή φιλικότητα, αφού γίνει, δημιουργείται για την εγκατάλειψη της φάυλης λαγνείας· ο θυμός πηγαίνει στην εγκατάλειψη μέσω της φιλικότητας. Γι' αυτό και οι δύο νοητικές μολύνσεις πρέπει να εξεταστούν. Και όποιο φαινόμενο υποδεικνύεται, είτε καλό είτε

φαύλο, αυτό πρέπει να αποσυρθεί. Αν αυτά συνδέονται, αυτό που αποσύρεται δεν υπάρχει να εξεταστεί. Ή δύο νοητικές μολύνσεις με μία ευγενή διδασκαλία πρέπει να εγκαταλειφθούν, ή με δύο ευγενείς διδασκαλίες μία νοητική μόλυνση εγκαταλείπεται.

Ή ακόμη και έτσι εξεταζόμενο συνδέεται, εκεί πρέπει να ερευνηθεί ή όπως συνδέεται εκεί πρέπει να ερευνηθεί ή, όπως δεν είναι δυνατόν να αναλυθεί η ομιλία, διότι δεν πρέπει να υπάρχει αμφιβολία για την ομιλία. Η νοητική μόλυνση πρέπει να εξεταστεί και από τις δύο πλευρές όταν διδάσκονται οι ευγενείς διδασκαλίες. Πράγματι, αυτές οι νοητικές μολύνσεις που διδάχθηκαν και αυτές οι ευγενείς διδασκαλίες που διδάχθηκαν με στίχο ή με επεξήγηση, αυτές οι νοητικές μολύνσεις εγκαταλείπονται άραγε με αυτές τις ευγενείς διδασκαλίες, ή δεν εγκαταλείπονται; Ή αυτές οι ευγενείς διδασκαλίες οδηγούν στην εγκατάλειψη αυτών των νοητικών μολύνσεων. Αν και με τις καλές νοητικές καταστάσεις οι φαύλες νοητικές καταστάσεις πηγαίνουν στην εγκατάλειψη. Όμως δεν πηγαίνουν στην εγκατάλειψη όλα τα φαύλα με όλες τις ευγενείς διδασκαλίες. Όπως η φιλικότητα είναι καλή και η λαγνεία είναι φαύλη, αλλά δεν είναι ότι επειδή η φιλικότητα είναι καλή και η λαγνεία φαύλη, η λαγνεία πηγαίνει στην εγκατάλειψη μέσω της φιλικότητας· ο θυμός πηγαίνει στην εγκατάλειψη μέσω της φιλικότητας. Έτσι, θεωρώντας ότι είναι νοητική μόλυνση, πηγαίνει στην εγκατάλειψη μέσω της ομιλίας. Δεν οδηγεί στην εγκατάλειψη κάθε νοητικής μόλυνσης θεωρώντας ότι η ομιλία είναι διδασκαλία. Αλλά όποια ευγενής διδασκαλία της ομιλίας είναι αντίθετη στη μόλυνση, αυτή πηγαίνει στην εγκατάλειψη μέσω αυτής.

41. Εκεί όταν διδάσκεται καλή ομιλία ή επεξήγηση, οι μολύνσεις δεν συνδέονται ή οι ευγενείς διδασκαλίες· αυτές πρέπει να αποσυρθούν με το μέρος που πρέπει να υποδειχθεί στις μεγάλες αναφορές. Εκεί όταν διδάσκονται και οι νοητικές μολύνσεις και οι ευγενείς διδασκαλίες, ακόμη κι αν με εκείνη την ευγενή διδασκαλία αυτές οι νοητικές μολύνσεις πηγαίνουν στην εγκατάλειψη. Και εκεί πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω. Για ποιον λόγο αυτές οι νοητικές μολύνσεις πρέπει να εγκαταλειφθούν, για ποιον λόγο οι ευγενείς διδασκαλίες διδάχθηκαν; Με όποιον τρόπο οι ευγενείς διδασκαλίες διδάχθηκαν, με εκείνον τον τρόπο αυτή η νοητική μόλυνση παραμένει. Υπάρχει πράγματι μία νοητική μόλυνση, με αυτή ή οι ευγενείς διδασκαλίες δεν πρέπει να εγκαταλειφθούν διαφορετικά με διαφορετικό τρόπο, όπως η λανθασμένη άποψη, η λαγνεία και η άγνοια πρέπει να εγκαταλειφθούν μέσω της ενόρασης. Αν αυτή η άγνοια έτσι πρέπει να εγκαταλειφθεί μέσω της διαλογιστικής ανάπτυξης ή τα επίπεδα ή τα φαινόμενα πρέπει να εγκαταλειφθούν μέσω της διαλογιστικής ανάπτυξης. Αυτή ακριβώς η ανώτερη δέσμευση εγκαταλείπεται μέσω της ενόρασης του μη συνθηκοκρατημένου, μέσω της απελευθέρωσης, μέσω της αυτοσυγκέντρωσης του νου χωρίς σημάδια, μέσω της έλλειψης προσοχής. Έτσι πρέπει να εξεταστεί με νόημα και φρασσεολογία. Οι νοητικές μολύνσεις που πρέπει να εγκαταλειφθούν μέσω της ενόρασης, η ευγενής διδασκαλία διδάχθηκε με τον τρόπο της ενόρασης· αυτές που πρέπει να εγκαταλειφθούν μέσω της διαλογιστικής ανάπτυξης, η ευγενής διδασκαλία διδάχθηκε με τον τρόπο της διαλογιστικής ανάπτυξης· αυτές που πρέπει να εγκαταλειφθούν μέσω της χρήσης, η ευγενής διδασκαλία διδάχθηκε με τον τρόπο της χρήσης· έτσι αυτές που πρέπει να εγκαταλειφθούν μέσω της απομάκρυνσης μέχρι τις επτά νοητικές διαφθορές πρέπει να γίνουν, μέχρι διαφορετικά. Διαφορετικά αυτό το φαινόμενο πρέπει να εγκαταλειφθεί, με διαφορετικό τρόπο η ευγενής διδασκαλία διδάχθηκε· αυτή η ευγενής διδασκαλία πρέπει να αναζητηθεί διαφορετικά. Αν αυτό το φαινόμενο αναζητείται και αυτός που διδάσκει με όποιον

τρόπο, αυτή η ευγενής διδασκαλία πρέπει να αναζητηθεί· με εκείνον τον τρόπο η νοητική μόλυνση εγκαταλείπεται. Αυτό εκεί πρέπει να εξεταστεί. Αν όμως δεν συνδέεται, αν πράγματι με εκείνη την ομιλία η καθορισμένη ομιλία πρέπει να ερευνηθεί. Όπως συνδέεται, έτσι πρέπει να γίνεται αποδεκτό. Όπως δεν συνδέεται, έτσι δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτό· σίγουρα αυτό δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο, ή παρανοήθηκε από τον σεβάσμιο· όπως πρέπει να υποδειχθεί στις μεγάλες αναφορές, διδάχθηκε από τον Ευλογημένο όπως πραγματικά είναι· και όποιο φαινόμενο διδάχθηκε, καλό και φάυλο, η συνθήκη εκείνου του φαινομένου πρέπει να αναζητηθεί. Διότι χωρίς συνθήκη ένα φαινόμενο χωρίς συνθήκη δεν εγείρεται. Εκεί ποιος είναι ο τρόπος για την αναζήτηση;

Εκεί τέτοιου είδους με αιτία, με συνθήκη, αυτό το φαινόμενο ειπώθηκε· αυτό πρέπει να ερευνηθεί. Και αυτή η συνθήκη είναι τριών ειδών -ήπια, μέση, έντονη. Εκεί σε ήπια συνθήκη πρέπει να γίνεται αποδεκτό το ήπιο φαινόμενο· έτσι σε αυτά η συνθήκη είναι δύο ειδών, η συνθήκη διαδοχής και η συνθήκη άμεσης εγγύτητας. Αυτή η συνθήκη πρέπει να αναζητηθεί με το ηπιότερο μέχρι το εντονότερο. Για ποιον λόγο; Ακόμη και μία συνθήκη πηγαίνει στην εκμάθηση ή στην εκπλήρωση με άλλες συνθήκες. Εκεί όποιο φαινόμενο διδάχθηκε, η αιτία εκείνου του φαινομένου πρέπει να αναζητηθεί με αυτόν ή με εκείνον τον λόγο. Όπως η συνθήκη με την αιτία και με τη συνθήκη, το επακόλουθο εκείνου του φαινομένου πρέπει να αναζητηθεί. Όπως αυτό που υποδείχθηκε αναζητά την επίμονη προσπάθεια στο θεμέλιο, αυτή η συνθήκη πρέπει να αναζητηθεί. Διότι δεν υπάρχει έντονο επακόλουθο ενός ήπιου φαινομένου ή ήπιο φαινόμενο ενός έντονου επακόλουθου· αλλά το ήπιο του ήπιου, το μέσο του μέσου, το έντονο του έντονου συνδέεται· αυτό πρέπει να γίνεται αποδεκτό· αν όμως δεν συνδέεται, δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτό. Και ό,τι ο Ευλογημένος ξεκινά να διδάξει ως Διδασκαλία, αυτό ακριβώς το φαινόμενο διδάσκει στη μέση και στο τέλος· όπως στο θεμέλιο της ομιλίας τα φαινόμενα υποδεικνύει στην αρχή, αυτό ακριβώς πολύ είναι το τέλος εκείνης της ομιλίας. Διότι σύμφωνα με εκείνο το φαινόμενο αυτή η ομιλία είναι στίχος ή επεξήγηση, μικρή ή μεγάλη· όπως όμως είναι δύο ειδών σύμφωνη ή η τοποθέτηση και η τοποθέτηση της διδασκαλίας. Και η μορφή του φαινομένου πρέπει να αναζητηθεί. Και όπως διδάχθηκε από τον Ευλογημένο η αυτοσυγκράτηση των πέντε ικανοτήτων για τον σκοπό της καταστολής της επιθυμίας, είναι ακριβώς επιθυμία. Διδάσκει όπως στην ομιλία με την παραβολή του βοσκού και με άλλες ομιλίες ο Ευλογημένος λέει ότι είναι ακριβώς επιθυμία· στη Μέση Συλλογή ο λογισμός αυτός είναι σύμφωνος με τη διδασκαλία του Ευλογημένου· έτσι αυτό το φαινόμενο πρέπει να αναζητηθεί και σε άλλες επεξηγήσεις. Διότι δεν πρέπει να βλέπεται μόνο σε μία ομιλία. Αυτό που συνδέεται, αυτό πρέπει να γίνεται αποδεκτό.

42. Εκεί τι είναι το επιτρεπόμενο; Οποιαδήποτε ομιλία δεν ειπώθηκε από τον Ευλογημένο αλλά υποδεικνύεται στις ομιλίες, έτσι αυτό πρέπει να διατηρείται. Όπως ειπώθηκε από τον τάδε, αυτή η ομιλία πρέπει να ερευνηθεί. Αυτή η ομιλία είναι άραγε επιτρεπόμενη και αποδεκτή από τον Ευλογημένο ή μη επιτρεπόμενη και αποδεκτή, κάποια μορφή ομιλίας του Ευλογημένου είναι επιτρεπόμενη και αποδεκτή και κάποια μορφή μη επιτρεπόμενη και αποδεκτή; Ό,τι χωρίς να εμβαθύνει πλήρως αυτός που έχει τις δέκα δυνάμεις διδάσκει ως πεδίο του, όλη αυτή η ομιλία του Ευλογημένου δεν είναι επιτρεπόμενη και αποδεκτή. Υπάρχει επίσης εκείνος ο μαθητής που γνωρίζει το πεδίο αυτού που έχει τις δέκα δυνάμεις περιορισμένα ή απεριόριστα, αλλά εκείνη τη δύναμη πλήρως δεν γνωρίζει διαφορετικά παρά μόνο με την ακοή,

όπως ο βραχμάνος που νουθετήθηκε από τον σεβάσμιο Σαριπούττα, εκείνος ο σεβάσμιος δεν είχε τη γνώση της διαφοράς των ικανοτήτων και των δυνάμεων, γι' αυτό αυτός που ασχολείται με τα άτομα, μη γνωρίζοντας τον άλλον και αυτό, ενώ υπήρχε κάτι ανώτερο που έπρεπε να γίνει, τον ανύψωσε, αυτός επιπλήχθηκε από τον Ευλογημένο. Όπως ακριβώς ο σεβάσμιος Μαχακασσάπα νουθετεί τον ανιψιό του, προικισμένος με τη συνθήκη αμεσότητας, χωρίς να ανάψει τα δάχτυλα με υπερφυσικό θαύμα, η γνώση όλων των φαινομένων και των αναλήψεων πράξεων ως προς την αιτία και τη συνθήκη όπως πραγματικά είναι, υπάρχει σε εκείνον τον σεβάσμιο, γι' αυτό τον νουθετεί, αυτό ο Ευλογημένος κάνει.

Ακόμη κι αν δέκα λαμπάδες κρατήσεις, Κάσσαπα·
δεν θα δει τις μορφές, διότι δεν έχει μάτι».

Αλλά όπως ένας αγγελιαφόρος με τον λόγο του βασιλιά καθοδηγεί τα όντα, έτσι αυτός που ακολουθεί τους υπόλοιπους διδάσκει τον ήχο που δεν γνωρίζει σε άλλους. Η ομιλία που είναι επιτρεπόμενη και αποδεκτή πρέπει να γίνεται αποδεκτή. Αυτό που δεν είναι επιτρεπόμενο και αποδεκτό δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτό.

Εκεί ποια είναι η ανάμειξη των ομιλιών; Πέντε ειδών ομιλία: αυτή που οδηγεί στη μόλυνση, αυτή που οδηγεί στην καλλιέργεια, αυτή που οδηγεί στην ενόραση, αυτή που οδηγεί στη διαλογιστική ανάπτυξη, αυτή που ανήκει σε αυτόν που είναι πέραν της άσκησης. Θα επιτύχει κάτι άλλο, διδάσκει κάτι άλλο, και το νόημα μιας ομιλίας το υποδεικνύει σε άλλη ομιλία. Ή υποδεικνύει το νόημα της ομιλίας με πολλούς τρόπους. Αποσαφηνίζει το νόημα στην επίτευξη της ευγενούς Διδασκαλίας. Το νόημα αυτού που οδηγεί στην καλλιέργεια το υποδεικνύει σε αυτά που οδηγούν στην ενόραση. Το νόημα των κατώτερων νοητικών δεσμών το υποδεικνύει στους ανώτερους. Των ήπιων και μέσων ικανοτήτων το υποδεικνύει στις ομιλίες για τις υπερβολικές. Έτσι αυτή η ομιλία, η ανάμειξη με την αιτία και με το επακόλουθο και με τον καρπό και με την υπόδειξη και με την ηπιότητα, τη μεσότητα και την υπερβολικότητα επίσης και με το νόημα και με τη φράση, όποια ανάμειξη, αυτή ονομάζεται ανάμειξη ομιλιών. Ό,τι είναι μη ανάμειξη, αυτό ονομάζεται διερεύνηση της ομιλίας.

Εκεί αυτός είναι ο συνοπτικός στίχος

Των προηγούμενων το άθραυστο, η συνθήκη αυτού που είναι όπως
πραγματικά είναι·

Το επακόλουθο, η πίστη στην καλλιέργεια, η επιτροπή, η ανάμειξη ομιλιών.

Του πρεσβύτερου μοναχού Μαχακατσαγιάννα

το τέταρτο επίπεδο ονομάζεται διερεύνηση της ομιλίας.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 21. Το καθοδηγητικό κείμενο. 4. Τέταρτο επίπεδο της διερεύνησης των ομιλιών έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org